

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Názov projektu:	Inovujeme a vzdelávame pre prax
Kód ITMS projektu:	312011Z527
Názov pedagogického klubu:	14a Klub učiteľov ČG
Dátum stretnutia pedagogického klubu	9.11.2020
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Zuzana Hiščárová
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://iavpp.spsbj.sk/

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE:

Stručná anotácia

Oboznámili sa s pojmom metakognícia, metakognitívne poznatky, metakognitívne učebné stratégie a efektívne čitateľské stratégie a zamysleli nad uplatnením metakognitívnych zručností vo vyučovacom procese. Analyzovali sme rôzne aktivity smerujúce k rozvíjaniu čitateľskej gramotnosti.

Kľúčové slová

čítanie s porozumením, čitateľská gramotnosť, stratégie vo vyučovacom procese, metódy vo vyučovacom procese, metakognícia, metakognitívne zručnosti, jazykové kompetencie, práca s textom

HLAVNÉ BODY, TÉMY STRETNUTIA, ZHRNUTIE PRIEBEHU STRETNUTIA:

Otvorenie porady

Otvorenie a privítanie členov pedagogického Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti. Na stretnutí pedagogického Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti sa členovia oboznámili s témou stretnutia – Metakognícia, formy a metódy.

Diskusia, výmena skúseností, návrhy odporúčaní na zmeny v skvalitňovaní vzdelávania

Učiteľ má na výber viacero spôsobov, ako pomôcť pri rozvíjaní a zdokonaľovaní čítania s porozumením u žiakov. Sú na to známe odborné metódy, ale aj metódy, ktoré si vymyslí a úspešne uplatní učiteľ sám. Je preto dôležité okrem známych stratégií a metód spoznať aj úspešné postupy svojich kolegov. Stretnutie je zamerané na odbornú konzultáciu a výmenu vlastných skúseností z praxe učiteľov v tejto oblasti.

V úvode stretnutia sme si vymedzili pojem metakognícia. Je to spôsob, ako predvídať, monitorovať, kontrolovať a hodnotiť kogníciu (poznávanie). V školskej praxi spočíva v tom, že si žiak uvedomuje, čo sa má naučiť a dosiahnuť, aká stratégia je správna a realizovateľná a ako napreduje. Umožňuje žiakom dohliadať na vlastné učenie, čo posilňuje ich pocit zodpovednosti a motiváciu. Metakognitívne zručnosti pomáhajú žiakom premýšľať o sebe a nielen zhromažďovať vedomosti. Rozmýšľajú nad tým, ako sa môžu niečo nové naučiť, ako to dosiahnuť pomocou už poznaného, hodnotia sami seba pri rôznych činnostiach, analyzujú nimi použité metódy a postupy.

Členka nášho klubu, vyučujúca cudzí jazyk, sa s nami podelila o vlastnú pedagogickú skúsenosť, kedy sa snažila uplatniť metakognitívne metódy a formy práce na vyučovaní nemeckého jazyka. Vybrala si tému „Obchod a služby“, ktorá je súčasťou tematických okruhov v cieľových požiadavkách pre maturantov. Žiaci pracovali s textom, ktorý na prvý pohľad sa zdal náročný, avšak implementácia úloh pred čítaním textu, žiakom pomohla získať celkom dobrú slovnú zásobu, aby potom mohli ľahšie formulovať, alebo vyjadriť svoje myšlienky vlastnými slovami. Žiaci celý čas pracovali v skupinách a úlohy mali rozdelené na úlohy pred čítaním textu, v priebehu čítania a po prečítaní textu. Vyučujúca si na záver pripravila pre žiakov dotazník, kde sa snažila zistiť, či požitie metakognitívnych stratégií (K-W-L, 3-2-1) na vyučovaní je opodstatnené.

Učitelia v diskusii porovnali svoje skúsenosti v používaní a uplatňovaní rôznych stratégií a metód v rozvoji čitateľskej gramotnosti. Zhodli sa na tom, že existuje množstvo foriem a metód, ako sa dá pracovať s textom, či už odborným, alebo textom v cudzom jazyku, avšak všetky tieto postupy si vyžadujú uvedomelého žiaka, ktorý má potrebu vzdelávania a upevňovania nadobudnutých vedomostí vo všeobecnosti. Neľahkou úlohou učiteľov je teda okrem vedomostí naučiť žiaka aj tomuto vedomiu.

Členovia klubu zhodnotili, že v našej pedagogickej praxi prevládajú žiaci, ktorí najradšej len prijímajú už hotové poznatky. Týchto žiakov je často problém aktivizovať a motivovať rôznymi cvičeniami, ktoré vnímajú prvoplánovo – len splniť úlohu, nič sa nenaučiť. O to náročnejšia je práca učiteľa, ktorý si musí pripraviť také metódy a postupy, ktoré zaujmú a vzdelajú žiaka rôzneho typu. Sú však aj žiaci, ktorí sa radi zúčastňujú rôznych aktivít na hodine, a tí často dokážu strhnúť k aktivite aj svojich pasívnejších spolužiakov. Týchto žiakov je potrebné podchytiť, aby vo vzdelávaní uvedomelo pokračovali a rozvíjali svoje zručnosti.

Rozvíjaniu iných, ale aj metakognitívnych zručností by možno pomohla menšia obsahová náplň učiva, čím by sa vytvoril priestor na precvičovanie a uplatňovanie cieľových zručností.

Najväčší problém je v súčasnosti často spomínaný nezáujem žiakov o čítanie ako také. Nemajú trpezlivosť prečítať a vnímať dlhší text a potom úlohy k nemu plnia mechanicky, bez záujmu o to, či

odpovedali správne. Učiteľ preto musí vyberať texty so zaujímavou témou, prípadne so zaujímavými úlohami.

Záver stretnutia členov klubu

1. Vyučovacie hodiny organizovať tak, aby žiaci pracovali s textom dopredu poznaným (vedeli sa vyjadriť k obsahu prečítaného textu), s textom nepoznaným (za určitý čas vedeli vypracovať úlohy k obsahu i forme textu), aby nemali problém orientovať sa v texte.
2. Dať priestor žiakom na sebahodnotenie – zhodnotiť, ako pracovali pri rôznych činnostiach, ako sa môžu niečo nové naučiť, ako to dosiahnuť pomocou už poznaného, aké použili metódy a postupy.
3. Vytvoriť databázu vhodných textov na rozvoj čitateľskej gramotnosti, ktoré rozvíjajú cieľové zručnosti žiakov.

Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Zuzana Hišćárová
Dátum	11.11.2020
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jaroslav Bujda
Dátum	11.11.2020
Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu